

28 Μαρτίου 1750

Ο Φραγκίσκο Μιράντα

Στο Καράκας της Βενεζουέλας, στις 28 Μαρτίου 1750, γεννήθηκε ο Φραγκίσκο Μιράντα. Ολόκληρη, σχεδόν, η Λατινική Αμερική ήταν εκείνο τον καιρό ισπανική αποικία. Ο νεαρός Φραγκίσκο θεώρησε πως αυτό του πρόσφερε μεγάλες προοπτικές σταδιοδρομίας στο στράτευμα. Άλλωστε, ούτε ο πρώτος ούτε ο τελευταίος ήταν που θα υπηρετούσε στον αυτοκρατορικό αποικιακό στρατό. Όταν οι αγγλικές αποικίες στην Αμερική κήρυξαν τον πόλεμο της ανεξαρτησίας, η Ισπανία βρισκόταν σε ανταγωνισμό με την Αγγλία. Συμφέρον της ήταν να νικήσουν οι άποικοι. Έσπευσε να βοηθήσει, στέλνοντάς τους το τάγμα στο οποίο υπηρετούσε ο Μιράντα. Έτσι, ο Φραγκίσκο Μιράντα βρέθηκε, από το 1779 ως το 1781, να πολεμά, στο πλάι των επαναστατών και να ζυμώνεται με τις ιδέες της ανεξαρτησίας των λαών. Σιγά σιγά, συνειδητοποίησε πως δεν ήταν παρά ένα όργανο στην υπηρεσία της ισπανικής αποικιοκρατίας. Η ιδέα μιας επανάστασης των λαών της Λατινικής Αμερικής κατά της Ισπανίας άρχισε να ωριμάζει μέσα του.

Όταν το εκστρατευτικό σώμα διατάχτηκε να επιστρέψει, ο Φραγκίσκο Μιράντα αρνήθηκε να γυρίσει στο Καράκας. Πέρασε στην Ευρώπη όπου προσπάθησε να οργανώσει μια σταυροφορία για την απελευθέρωση της Νότιας Αμερικής. Όμως, εκείνη την εποχή, η Ευρώπη έμοιαζε με καζάνι που βράζει. Κανένας δεν είχε όρεξη να πάει στην άλλη άκρη της γης να πολεμήσει. Όταν ξέσπασε η γαλλική επανάσταση, ο Μιράντα πέρασε στη Γαλλία κι, από το 1792, πολέμησε στο πλευρό των επαναστατών, φτάνοντας να γίνει στρατηγός της Δημοκρατίας. Κι ήταν αυτός που πολιόρκησε και πήρε την Αμβέρσα. Έφυγε από τη Γαλλία, όταν ξέσπασαν οι εσωτερικές διαμάχες.

Γύρισε στο Καράκας το 1806. Με την πείρα που είχε αποκτήσει πολεμώντας σε δυο επαναστάσεις, άρχισε να οργανώνει τον ξεσηκωμό κατά των Ισπανών. Οι προετοιμασίες κράτησαν τέσσερα χρόνια. Στα 1810, ο Φραγκίσκο Μιράντα κήρυξε την ανεξαρτησία της Βενεζουέλας. Οι αρχικές του νίκες δεν κατάφεραν να παγιώσουν την επανάσταση. Νικήθηκε σε αποφασιστική μάχη και πιάστηκε αιχμάλωτος. Πέθανε το 1816 στη φυλακή. Πέντε χρόνια αργότερα, στα 1821, ο Σιμόν ντε Μπολιβάρ ύψωνε τη σημαία της ελευθερίας στη

Νότια Αμερική.

1800: Περνάει από την Ιρλανδική κυβέρνηση η (αναγκαστική) Πράξη της Ένωσης με την Αγγλία.

1849: Ο Φρειδερίκος Γουλιέλμος Δ΄ της Πρωσίας εκλέγεται αυτοκράτορας και των Γερμανών από την γερμανική Εθνοσυνέλευση.

1862: Γεννιέται ο Γάλλος πολιτικός Αριστείδης Μπριάν. Το 1926 κέρδισε το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης. Υπήρξε 11 φορές πρωθυπουργός και εργάστηκε για μια ομοσπονδιακή ενωμένη Ευρώπη. Πέθανε το 1932.

1914: Προελαύνοντας στο Μεξικό, ο Πάντσο Βίλα κυριεύει το Γκομέζ Παλάτσιο. Η περιοχή του Τορεόν δείχνει ώριμη να τεθεί κάτω από τον έλεγχό του.

1920: Ο милитарιστής ναύαρχος Μίλος Χόρτι αναλαμβάνει τα ηνία του κράτους της

Ουγγαρίας, μετά την ανατροπή του μαρξιστή Μπέλα Κουν.

1925: Ο μητροπολίτης Παραμυθιάς Ιωακείμ φθάνει στην Αθήνα μετά την απέλασή του από την Κωνσταντινούπολη. Οι Τούρκοι θεωρούν ότι εμπίπτει στις διατάξεις περί ανταλλαγής πληθυσμών, όπως συνέβη και με τον πατριάρχη Κωνσταντίνο Στ' που απελάθηκε πριν από έξι μέρες.

1930: Τα ονόματα των βασικών πόλεων της Τουρκίας αλλάζουν σε Κωνσταντινούπολη και Άγκυρα.

1931: Η κυβέρνηση της Γερμανίας εκδίδει διάταγμα με το οποίο κηρύσσονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης περιοχές της χώρας, όπου σημειώνεται ανεξέλεγκτη και αιματηρή δράση των ναζί κατά των Εβραίων.

1939: Λήγει ο ισπανικός εμφύλιος καθώς η λευκή σημαία υψώνεται στην Μαδρίτη και ο στρατηγός Φράνκο αναλαμβάνει την διοίκηση της πόλης.

1941: Στη ναυμαχία του Ταΐναρου, οι Ιταλοί γνωρίζουν συντριπτική ήττα από το αγγλικό ναυτικό.

1959: Έντεκα μέρες μετά την έναρξη της επανάστασης στο Θιβέτ, η Κίνα διαλύει την κυβέρνηση της χώρας και εγκαθιστά αυτόνομη εξουσία υπό τον Πάντσεν Λάμα.

1964: Ο βασιλιάς της Σαουδικής Αραβίας Ιμπν Σαούντ ανατρέπεται. Η εξουσία περνά στον πρίγκιπα Φεϊζάλ.

1969: Πεθαίνει ο Ντουάιτ Αϊζενχάουερ, Αμερικανός αρχιστράτηγος των συμμαχικών δυνάμεων στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο και μετέπειτα ρεπουμπλικάνος πρόεδρος (1953 - 1961). Είχε γεννηθεί το 1890.

1970: Σεισμός στη Δυτική Ανατόλια σκοτώνει 1.100 άτομα, τραυματίζει 3.000 και καταστρέφει σχεδόν ολοκληρωτικά την πόλη Γκεντίζ.

1997: Το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ αναθέτει στην Ιταλία τη διοίκηση πολυεθνικής δύναμης στην Αλβανία για προστασία της εκεί αποστελλόμενης ανθρωπιστικής βοήθειας, εξαιτίας των δεινών που προκάλεσε η εναντίον του Μπερίσα εξέγερση. Η ελληνική συμμετοχή διασώζει το γόητρο του διεθνούς οργανισμού.

2006: Στις εκλογές στο Ισραήλ, το κόμμα Καντίμα που ίδρυσε ο Αριέλ Σαρόν κερδίζει 28 έδρες, οι Εργατικοί 20, το Σας 13, το υπερεθνικιστικό Γισραέλ Μπεϊτενού 12 και το δεξιό Λικούντ 11. Η Εθνική Ένωση/Εθνικό Θρησκευτικό Κόμμα καταλαμβάνει 9 έδρες, το κόμμα των συνταξιούχων 7, το κόμμα Ενωμένοι Ιουδαίοι του Τορά 6, το Μερέτζ 4, και τα τρία ψηφοδέλτια των αράβων συνολικά 6 έδρες.

2006: Συνολικά, τρία εκατομμύρια Γάλλοι (οι 700.000 στο Παρίσι) διαδηλώνουν ενάντια στον νόμο για την πρώτη πρόσληψη.

2010: Ένας 15χρονος Αφγανός μετανάστης σκοτώνεται, όταν σκάει στα χέρια του εκρηκτικός μηχανισμός που, σύμφωνα με εκτιμήσεις της αστυνομίας, τοποθέτησαν σε κάδο απορριμμάτων στα Πατήσια οι τρομοκράτες της «Συνωμοσίας Πυρήνων της φωτιάς». Ο 15χρονος έψαχνε στα σκουπίδια, μαζί με τη μητέρα του (τραυματίστηκε ελαφρά) και την 11χρονη αδελφή του (τραυματίστηκε βαριά).

Η 28^η Μαρτίου στον πολιτισμό

28 Μαρτίου 1994

Ο Ευγένιος Ιονέσκο

Το πρώτο του θεατρικό έργο, «Η φαλακρή τραγουδίστρια» (1949), προκάλεσε συζητήσεις καθώς μπάζει τον θεατή στον κόσμο του θεάτρου του παραλόγου. Ο Ευγένιος Ιονέσκο γεννήθηκε σε μια πόλη της Ρουμανίας, στις 26 Νοεμβρίου 1909. Ήταν ακόμα νήπιο, όταν οι γονείς του μετακόμισαν στη Γαλλία. Στα 1925, επέστρεψε στα πατρογονικά εδάφη και δούλεψε στο γαλλικό πανεπιστήμιο του Βουκουρεστίου. Ξαναπήγε στο Παρίσι για διδακτορική διατριβή (1939) κι από το 1945 εγκαταστάθηκε εκεί. Εργάστηκε ως διορθωτής τυπογραφικών δοκιμών και ταυτόχρονα ασχολήθηκε με το γράψιμο. Μετά την επιτυχία που γνώρισε η "φαλακρή τραγουδίστρια", ακολούθησαν τα έργα «Το μάθημα» (1951), «Οι θέσεις» (1952), «Ο Ιάκωβος ή η υποταγή» (1955) και «Δολοφόνος χωρίς πληρωμή» (1958). Η μεγάλη αποκάλυψη ήρθε με τον «Ρινόκερο», το 1960, και το «Ο βασιλιάς πεθαίνει» το 1961. Ο Ιονέσκο βρισκόταν πια στην ωριμότητά του. Στα 1966, παρουσίασε το έργο «Η πείνα και η δίψα» και το 1970 εκλέχτηκε μέλος της γαλλικής Ακαδημίας, σημάδι αναγνώρισης του τρόπου έκφρασής του. Τα επόμενα έργα του παρουσιάζουν μικρότερη στροφή στο παράδοξο και ασχολούνται κυρίως με την έρευνα του υποσυνείδητου. Στα 1988, παρουσίασε τον «Μαξιμιλιανό Κόλμπε». Πέθανε στο Παρίσι, στις 28 Μαρτίου 1994.

1868: Γεννιέται ο Ρώσος συγγραφέας και θεατρικός συγγραφέας Αλέξιος Μαξιμοβιτς Πρεσκόφ, γνωστός με το ψευδώνυμο Μαξίμ Γκόρκι, θεμελιωτής της ρεαλιστικής και κοινωνικής λογοτεχνίας («Τα πανεπιστήμιά μου», «Η μάνα», «Στα ξένα χέρια» κ.λπ.). Το 1934 έγινε πρώτος πρόεδρος της Ένωσης Σοβιετικών Συγγραφέων. Πέθανε το 1936.

1910: Ο Γάλλος Φαμπρ πετά για πρώτη φορά με υδροπλάνο δικής του κατασκευής. Τον επόμενο χρόνο, ο Αμερικανός Γκλεν Κέρτις τροποποίησε ένα αεροπλάνο και κατασκεύασε πρακτικό υδροπλάνο με ένα πλωτήρα.

1941: Αυτοκτονεί, μετά τη νευρική της κατάρρευση, η διάσημη Αγγλίδα συγγραφέας Βιρτζίνια Γουλφ. Είχε γεννηθεί το 1882. Το πατρικό της όνομα ήταν Στίφεν αλλά έγινε γνωστή μετά τον γάμο της με τον δημοσιογράφο Λέοναρντ Γουλφ.

1973: Ο Μάρλον Μπράντο αρνείται να παραλάβει το Όσκαρ για την ερμηνεία του στην ταινία «Ο νονός» και στέλνει στο βήμα της εκδήλωσης την Ινδιάνα ηθοποιό Σαλίν Λίτλφεντερ να περιγράψει την κατάσταση, στην οποία ζουν οι ομοεθνείς της.

2004: Σε ηλικία 82 χρόνων, πεθαίνει ο Βρετανός ηθοποιός και συγγραφέας σερ Πίτερ Ουστίνοφ, επί τριάντα χρόνια πρέσβης καλής θέλησης της UNICEF.